

fastsatte Landsskatter indgik saaledes de til Bygningsafgiften og dens senere Forhøielser svarende ved Fr. af 1ste Octbr. 1802 og senere Forhøielser paabudne Afgifter af de Eiendomme, der ere frie for Bygningsafgift, og det turde efter den foranstaaende Fremstilling af Beskatningsfagernes Gang indtil da, naar Forholdene tages i deres Almindelighed, være indlysende, at Landeieendommene idetmindste ved den directe Beskatning bleve stærkere medtagne under de ulykkelige Forhold, der ramte vort Fædreland i de første Aartier af dette Aarhundrede, og at de mindre Lettelser, der tilstodes Landeieendommene ved Forholdenes Ordning, ikke vare større end, at det er antageligt, at Kjøbstæderne endda bleve forholdsvis lempeligere behandlede, selv efterat der fra Begyndelsen af Aaret 1823 var givet et vedvarende Afslag af 400,000 Rd. i Landsskattens aarlige Beløb. Det skal endnu her bemærkes, at, som det vil sees, er under Landsskatten indbefattet den ældre samtidig med Kjøbstadconsumtionen paabudne Landconsumtionsstat, Familie- og Folkeskat. Indførelsen af den nye Matricul medførte i og for sig hverken Forøgelse eller Formindskelse i Landeieendommernes Beskatning i Forhold til Kjøbstadbeskatningen, men kun en bedre Fordeling af de samme Byrder mellem Landeieendommene indbyrdes. Derimod maa Ubligningen af Forstjellen imellem det privilegerede og det uprivilegerede Hartkorn i Forhold til Kjøbstæderne betragtes som en Forøgelse af Landeieendommernes Byrder uden tilsvarende Byrde for Kjøbstæderne (disse Forder her satte lige med Forder paa Landet), idet den forøgede Indtægt for Staten erhvervedes ved et ufuldstændigt Vederslag og i alt Fald ved en Opoffrelse, der ikke særskilt er falden Kjøbstæderne tillast, men baaren af den fælles Statskasse. Skatteudligningen ifølge Loven af 20de Juni 1850 maa antages at have været uden Indflydelse paa Beskatningens Størrelse i det Hele og uden Indvirkning paa Forholdet i saa Henseende imellem Kjøbstad og Land. Allerede langt tilbage i Tiden hvilede Hestendredningen som en særskilt Byrde paa Landet og den ordinaire Indkvartering som en særskilt Byrde for Kjøbstæderne, begge paahvile dem endnu hver for

sig, men navnlig er Indkvarteringen lempet stærkt til Fordeel for Kjøbstæderne.

Derimod har den senere Tid medført een betydelig Skatteletelse, istedetfor hvilken ingen Byrde er bleven indført, nemlig Ophævelsen af Kjøbstadstadconsumtionen og af Formalingsafgifterne, først for Kjøbstæderne udenfor Kjøbenhavn ved Lov af 15de September 1850 og siden ogsaa for Kjøbenhavn ved Lov af 7de Februar 1851. De derved bortfaldne Afgifter udgjorde i de sidste Aar (1844—1848) efter Gjennemsnit aarlig for Kjøbenhavn 367,339 Rd. og for Kjøbstæderne 310,305 Rd., tilsammen 677,644 Rd. (see Rigsdagstidenden II., A nhang A., Spalte 183 ff.). Det er blevet omtvistet, hvorvidt Kjøbstadconsumtionen nærmest saibt Kjøbstæderne eller Landet til Last; — at Afgiften i sin Oprindelse er bleven betragtet som en Byrde paa Kjøbstæderne maa anses for utvivlsomt; det kan efter de almindelige Grundsætninger for indirecte Afgifters Fordeling heller ikke godt betvivles, at Kjøbstædernes Indvaanere i Almindelighed maatte være dem, der bære Afgiften for den Deel af de consumtionspligtigtige Vareer, der udenfra indførtes til Fortøring i Kjøbstæderne selv, og ligeledes hvad angaaer Formalingsafgiften af hvad der fortæredes i Kjøbstæderne og den personelle Consumtionsafgift, og endelig kan det heller ikke betvivles, at Portconsumtionen i sin Form var en Byrde for Kjøbstæderne, og at dens Ophævelse lettede Samfærdselen imellem Kjøbstad og Land til gjensidig Fordeel for begge, og især vistnok for Kjøbstæderne, idet Consumtionsopkrævningen tillige medførte en stabelig Deling af Kjøbstadgrunden og forhindrede dennes Benyttelse til Handel og Vædrift i hele dens Udstrækning. Ophævelsen af Kjøbstadconsumtionen maa derfor under alle Omstændigheder betragtes som et større Gode for Kjøbstæderne end den tilsvarende efter Forholdstalt paa dem faldende Andeel i Forringelsen af Statens Indtægter.

Standpunktet mellem Kjøbstad og Land i Henseende til den directe Beskatning af faste Eiendomme maa saaledes siges ikke at være forrykket siden 1ste October 1802 til Skade for Kjøbstæderne. Smidlertid er der i den senere Tid indtraadt